Malmös historia

Karta över det medeltida stadsområdet. Rött markerar 1200-talets stadsområde. Kurvorna anger nivån på den ursprungliga sandreveln. Ju mörkare område desto sankare mark.

Malmös historia

1254 Med stor sannolikhet grundades staden Malmö nere vid kusten av ärkebiskop ***Jacob Erlandsen*** detta år. Han anlade ett borgtorn, Flynderborg, som fösvar av en brygga ut i Öresund. Nära borgen grundades den äldsta kyrkan i staden Malmö, S:t Nicolai kyrka efter sjöfararehelgonet. Kyrkan låg på samma plats som den i början av 1300-talet uppförda S:t Petri och Pauli kyrka.

1256 Malmö Knutsgilles lagbok innehåller stadgar och avskrifter från detta årtal. Knutsgillen har uppkallats efter Knut Lavard, som dog 1131 och helgonförklarades. I gillesstatuterna från omkring 1300 har konung Knut den helige intagit Knut Lavards plats som skyddshelgon. Knutsgillet i Malmö firade i fortsättningen båda helgonen, men sigillet visar konung Knut sittande på sin tron. Knutsgillet var i första hand ett handels- och skyddsgille. Bröderna skulle på alla sätt hjälpa och bistå varandra. Drabbades en broder av eldsvåda i sitt hus, skulle övriga gillesbröder lämna honom ekonomiskt bistånd. Bedrägerier, våld och tvister bröder emellan skulle helst klaras upp inom gillet.

1259 Malmhauga, den isländska motsvarigheten till Malmö förekom i Hakonarsagan, som handlar om den norske ***kungen Håkon Håkonsson***. Malmhaugar, som väl nominativformen bör ha hetat på isländska, är pluralis och tydligen en sammansättning av substantiven malm och haugar. Det första ledet ingår i flera andra nordiska ortnamn och betecknar vanligen grus eller sand.

Högar är det svenska ordet för haugar. Det har alltså varit terrängens särskilda beskaffenhet och utseende, som givit upphov till namnet Malmö. Att Malmö omnämnts i Hakonarsagan, som utgångspunkt vid en tilldragelse i Öresund, vittnar om att platsen inte varit alldeles obetydlig eller okänd.

1269 Malmö omnämndes som **Övre Malmö** och **Nedre Malmö**, båda med kyrkor. Övre Malmö var beläget inne i landet och Nedre Malmö på sandåsen vid stranden.

Malmös historia

Malmö finns omnämnt från ca 1170 och framåt under formerna Malmöghae, Malmhaugar och Malmöghe. Förledet kommer av malm = sand och/eller grus och efterledet av höie = högar.

Malmö var på 1100-talet endast en bondby med kyrka, belägen vid nuvarande Triangeln. Så sent som på 1700-talet omtalas här "Kyrkoåkern." Vid en sankmark väster om kyrkbyn, dvs den senare Pildammen, låg ett mindre kapell samt en befäst herremansgård, Henrikstorp.

Staden Malmö kan ha kommit till genom att ärkebiskopen Jacob Erlandsen i Lund grundade denna på 1250-talet. Staden anlades nämligen ute vid kusten norr om kyrkbyn på mark som ursprungligen tillhört Bulltofta by, vilken helt ägdes av ärkebiskopen. Enligt en källa från 1500-talet låg här innan stadens tillkomst ett litet fiskeläge vid namn "Svalperup", senare romantiserats till "Sqvalperup". Ärkebiskopen uppförde på stranden en borg med runt försvarstorn och vattengravar, "Flynderborg". Borgen försvarade den långa träbrygga som användes som lastnings- och lossningsplats för de pråmar som förde varorna mellan de ankrade skeppen på redden till staden.

För att skilja de två Malmöorterna åt kallade man på 1260-talet och in i 1300-talet staden Malmö vid havet för ***"Nedre Malmö"*** samt kyrkbyn ***för "Övre Malmö".*** Bebyggelsen i "Övre Malmö" hade försvunnit redan under 1300-talet.

Redan under medeltiden var ***Malmö näst Köpenhamn Danmarks största stad***. Under sillfiske- och höstmarknadstiden var Malmö den av tyska och andra utländska köpmän mest besökta staden efter Skanör och Falsterbo. Tyskarnas namn på Malmö var Elbogen eller Ellenbogen, ett namn som betyder "armbåge" och närmast syftar på den bågformade kuststräckan utanför Malmö.

Malmö 1500 - talet